

Overlegorgaan
Fysieke Leefomgeving

Provincie Zeeland
T.a.v. Provinciale Staten en Statengriffie
Postbus 6001
4330 LA Middelburg
E-mail: statengriffier@zeeland.nl

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)
Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

M.H. de Beer
secretaris

M [redacted]
[redacted]

Datum 1 mei 2023
Betreft Natuur als kans!

Kenmerk
IENW/BSK-2023/129679

Geachte nieuwe Statenleden,

U heeft een belangrijke taak en verantwoordelijkheid gekregen voor de publieke belangen in uw provincie. Een essentieel element daarin is de verantwoordelijkheid voor de natuur en in mijn hoedanigheid als Ambassadeur Natuurinclusief richt ik mij daarom tot u met belangwekkende informatie en een advies.

Waar de natuur overal is en wij daar ook onderdeel van uitmaken, lijkt het de laatste decennia in het publieke debat daar niet op. Er dreigt een tweedeling in ons denken en doen, met de natuur 'daar' en wij 'hier'. De Agenda Natuurinclusief 1.0, een initiatief van de 12 provincies, het ministerie van LNV en enkele natuurbeschermingsorganisaties (als uitvloeisel van het Natuurpact), wil daar verandering in brengen. Die verandering is hard nodig omdat de bevolking letterlijk en figuurlijk op afstand wordt gezet van de natuur en van de functies en betekenissen die de natuur voor ons vervult.

In de Agenda Natuurinclusief maar ook in het RLi advies *Natuurinclusief Nederland* klinkt het besef door dat we niet zonder een goed functionerende natuur kunnen. Niet voor onze gezondheid en welzijn, niet voor onze welvaart en niet voor onze kwaliteit van leven en een gezonde toekomst voor volgende generaties. Omgekeerd kan het actief zorg dragen voor een vitale natuur bijdragen aan gezonde bodems, gezond drinkwater, gezonde voeding, gezonde bedrijven en gezonde burgers. Ook de grote opgaven waar ons land voor staat, zoals de klimaatverandering, de wateropgave, maar ook de leefbaarheid van onze dorpen, steden en werkmilieus, zijn gebaat bij voldoende en vitale natuur. Een nationaal bekend voorbeeld is de combinatie van deltaveiligheid met natuur, denkt u aan de programma's Ruimte voor de Rivier en Dynamisch Kustbeheer.

Dit gaat om gezonde en vitale natuur overal en voor iedereen, van voordeur tot Waddenzee en van industrieterrein tot schoolplein. Het gaat hier om de bij de regio en de regionale omstandigheden passende algemene natuurwaarden, die tenminste op basisniveau zijn en tenminste algemene soorten kennen als de egel, de merel en de kievit.

Gelukkig is dit besef al op veel plekken doorgebroken en zijn er in 9 domeinen tal van vrijwillige initiatieven en projecten die bijvoorbeeld laten zien dat natuurinclusieve bouwprojecten aan een grote vraag voldoen, kostendekkend kunnen worden uitgevoerd en minder kans lopen op vertragingen door bezwaar en beroep. Omdat er ook vooroordelen bestaan, negatieve (juridische) gevolgen van natuur veel aandacht krijgen in ons gepolariseerd landschap, onbekendheid is over de voordelen van natuurinclusief werken en ook financiering niet altijd makkelijk is te verkrijgen, is extra steun en aandacht hard nodig.

De 12 provincies werken al een geruim aantal jaren aan programma's voor natuurinclusief werken en boeken daar successen mee; ik noem als voorbeeld het Programma Natuur voor Elkaar in Overijssel. In het door mij recent opgerichte Natuurinclusief Nationaal Overleg (NiNO) hebben de 12 provincies een bloemlezing ingebracht van projecten en thema's in de eigen provincie. Deze programma's en projecten zijn hartverwarmend en bieden grote kansen voor de relevante maatschappelijke sectoren om de eigen sectordoelen beter te bereiken door ze te combineren met leefruimte voor planten en dieren. Daarom verdienen deze projecten het om versneld en opgeschaald te worden. Er worden in de programma's geen zaken opgelegd maar ze komen juist voort uit de sectoren en gebieden zelf, in goede samenspraak met de bewoners en met de natuurorganisaties. Doelen en acties zijn ambitieus maar door de betrokkenen zelfopgelegd en georganiseerd. Ze slaan een brug tussen partijen die helaas te vaak tegenover elkaar staan, al dan niet in de rechtbank.

Daarom is de aanpak van natuurinclusief werken een kans voor overheden om in een publiek-private samenspraak tot betekenisvolle maatschappelijke resultaten te komen, ook voor de momenteel veelbesproken sector landbouw. Alle provincies hebben uiteraard energie gestoken in de natuurinclusieve landbouw en blijven dat doen, zoals bijvoorbeeld de provincie Gelderland die een permanent Platform Natuurinclusieve Landbouw ondersteunt.

Als Ambassadeur Natuurinclusief werk ik dit jaar samen met 9 domeinen aan de uitvoering van de acties in de Agenda 1.0 en als voorzitter met het NiNO aan het opstellen van de Agenda 2.0 (inclusief Investeringsagenda). Dit laatste om de stap te maken van koplopers naar middenmoot en om inspirerende en succesvolle voorbeelden op te schalen.

Dit werk verdient mijns inziens uw aandacht als nieuwe statenleden en ik voeg de Agenda 1.0 en het recente Overzicht van het werk van de 12 provincies bij ter informatie.

Mijn advies is dat u naast uw zorg voor natuur ook ruimschoots de kansen ontdekt en benut die de aanpak van natuurinclusief werken biedt in de hele breedte van ontwikkelingen in de samenleving en daaraan uw politieke steun geeft.

Uiteraard ben ik bereid deze brief nader toe te lichten en wil u graag voor de actuele informatie wijzen op de websites: [Agenda Natuurinclusief](#) en [Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving](#).

Hoogachtend,

Em. prof dr. André N. van der Zande
Ambassadeur Natuurinclusief
Voorzitter NiNO